

Σύνθετες λέξεις με προθέσεις

Όνομα: _____

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΜΕ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

Πολλές σύνθετες λέξεις έχουν ως πρώτο συνθετικό προθέσεις της νέας ελληνικής (προς, μετά, παρά, από, αντί, κατά) ή της αρχαίας ελληνικής γλώσσας (συν, προ, εν, επί, υπό, υπέρ, εκ, δια, εις)

- **εισ-**: π.χ. είσοδος
- **προ-**: π.χ. προετοιμάζω, προτρέχω.
- **υπέρ-** π.χ. υπερκόπωση
- **ανά-**:
  - ανα-: π.χ. αναβάλλω
  - ή αν-: π.χ. ανορθώνω.
(Το ανά γίνεται αν-, όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν.)
- **επι-**:
  - επι-: π.χ. επιβλέπω
  - ή επ- ή εφ -: π.χ. επαινώ, εφήμερος.
(Το επί γίνεται επ- ή εφ-, όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν.)
- **υπό-**:
  - υπό-:π.χ. υπομένω
  - ή υπ- ή υφ-: π.χ. υπάλληλος (Το υπό γίνεται υπ- ή υφ όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν)
- **εκ-**:
  - εκ-: π.χ. εκτρέφω.
  - ή εξ-: π.χ. εξομολόγηση (Το εκ γίνεται εξ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν)
- **δια-**:
  - δια-: π.χ. διατροφή
  - ή δι-: π.χ. διέξοδος (Το διά γίνεται δι- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν)
- **συν-**:
  - συν-: π.χ. συνεργάζομαι
  - ή συμ-: π.χ. συμπάσχω, συμβαδίζω, συμφωνώ, συμμαθητής, συμψηφίζω (Το συν γίνεται συμ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από π, β, φ, μ, ψ)
  - ή συγ-: π.χ. συγκίνηση, συγγενής, σύγχρονος (Το συν γίνεται συγ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από κ, γ, χ)
  - ή συλ-: π.χ. συλλαμβάνω (Το συν γίνεται συλ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από λ)
  - ή συρ-: π.χ. συρράπτω (Το συν γίνεται συρ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από ρ)
  - ή συσ-: π.χ. συσσωρεύω (Το συν γίνεται συσ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από σ)
  - ή συ-: π.χ. συζήτηση, σύζυλος, συσκευάζω, σύσπαση, συστρέφω, συσφίγγω, συσχετίζω (Το συν γίνεται συ- όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από ζ, ξ, σκ, σπ, στ, σφ, σχ)

1. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις με α' συνθετικό προθέσεις:

εκ + αγορά → _____
προ + ξένος → _____
υπέρ + έχω → _____
ανά + μένω → _____

επί + βάλλω → _____
επί + ημέρα → _____
εκ + μάθηση → _____
υπό + χρέωση → _____

2. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό την πρόθεση συν:

συν + γραφέας	→	_____	συν + ρέω	→	_____
συν + ψηφίζω	→	_____	συν + τροφός	→	_____
συν + βουλή	→	_____	συν + πονώ	→	_____
συν + σκέψη	→	_____	συν + κρίνω	→	_____
συν + εννοώ	→	_____	συν + καλώ	→	_____
συν + μαθητής	→	_____	συν + μορφώνω	→	_____
συν + χαίρω	→	_____	συν + κάτοικος	→	_____
συν + αθλητής	→	_____	συν + φωνή	→	_____
συν + σωρεύω	→	_____	συν + βάλλω	→	_____

3. Συμπληρώνω τα κενά με τη λέξη που προκύπτει αν ενώσω τα δύο συνθετικά που δίνονται στην παρένθεση:

- Η αστυνομία _____ (συν + λαμβάνω) τους κλέφτες.
- Ήταν καλός υπάλληλος και πήρε _____ (προ + αγωγή)
- Ο Κωνσταντίνος _____ (ανά + βάλλω) συχνά τις εργασίες του.
- Η δασκάλα τους δεν _____ (επί + τρέπω) τους καυγάδες.
- Ο άτακτος μαθητής δεν _____ (υπό + ακούω) σε διαταγές.
- Το ποδήλατο ήταν _____ (υπέρ + βολικός) ακριβό.
- Ο τροχονόμος _____ (εκ + τρέπω) την κίνηση λόγω έργων.
- Η Ελένη _____ (συν + κατοικώ) την ξαδέρφη της.

4. Συμπληρώνω τα κενά με σύνθετες λέξεις που έχουν α' συνθετικό την πρόθεση συν:

- Οι μουσικοί _____ (συν + θέτω) τραγούδια.
- Στο ίδιο κτήριο _____ (συν + στεγάζομαι) δύο σχολεία.
- Το _____ (συν + πέρασμα) του ήταν σωστό.
- Τα μηχανήματα του εργοστασίου είναι _____ (συν + χρόνος).
- Πολλοί προσκυνητές _____ (συν + ρέω) στην Παναγία της Τήνου.
- Ένωσε μεγάλη _____ (συν + κίνηση) μόλις μας είδε.
- Ο _____ (συν + λόγος) του σχολείου μας είναι δραστήριος.
- Η _____ (συν + ζήτηση) σταμάτησε απότομα.
- Τα δύο τμήματα της Ε' Τάξης _____ (συν + βαδίζω) στα μαθήματα.